

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 09 0 K 026779 19 Kž 39
Sarajevo, 03.02.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Mujanović Ismete kao predsjednice vijeća, Radošević Sonje i Pavlović Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih B.H. i Š.E. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3., u vezi sa krivičnim djelima Porezna utaja iz člana 273. stav 3., u vezi sa stavom 1. i Pranje novca iz člana 272. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i optužene H.F., zbog krivičnih djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 272. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optuženih B.H., Š.E. i H.F., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 026779 19 K2 od 08.07.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 03.02.2020. godine, u prisustvu federalnog tužitelja Lakić Slave, optuženih B.H., Š.E. i H.F. i njihovih branitelja advokata Hećimović Bakira i Mulalić Nermina, donio je

R J E Š E N J E

Djelimičnim uvažavanjem žalbi branitelja optuženog B.H., a povodom te žalbe, po službenoj dužnosti na osnovu člana 324. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, i u odnosu na optužene Š.E. i H.F., ukida se presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 026779 19 K2 od 08.07.2019. godine i u ovom predmetu određuje održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 026779 19 K2 od 08.07.2019. godine optuženi B.H. i Š.E. su oglašeni krivim zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3., u vezi sa krivičnim djelima Porezna utaja iz člana 273. stav 3., u vezi sa stavom 1. i Pranje novca iz člana 272. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i osuđeni na kazne zatvora u trajanju od po 13 (trinaest) godina, u koje kazne im se na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 07.07.2016. godine pa do upućivanja na izdržavanje kazne, dok je optužena H.F. oglašena krivom za krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 272. stav 2., u vezi sa stavom 1. KZ FBiH i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine. Navedenom presudom, od optuženih B.H. i Š.E. je na osnovu člana 115. stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 272. stav 4. KZ FBiH i članom 10. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH, oduzeta imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, i to od optuženog B.H. novčana sredstva u iznosu od 492.270,15 KM na računu broj: ..... otvorenom kod UniCredit banke dd Mostar, novčana sredstva u iznosu od 35.137,03

EUR na računu broj: .....otvorenom kod UniCredit banke dd Mostar, novčana sredstva u iznosu od 30.034,19 USD na računu broj: ....otvorenom kod UniCredit banke dd Mostar, novčana sredstva u iznosu od 33.767,30 EUR na računu broj: .... otvorenom kod Raiffeisen banke dd Sarajevo, udio u otvorenom investicijskom fondu „Raiffeisen Cash“ upisanom u Registru fonda Raiffeisen Cash pod registarskim brojem: JP-N-032-05-010309, čija ukupna vrijednost na dan 18.07.2016. godine iznosi 705.171,60 KM, osnivački kapital društva „UMAX GROUP“ d.o.o. Sarajevo, čiji je osnivač i jedini vlasnik optuženi H.B., koji po Odluci o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju sačinjenoj od strane notara Džafo Atifa OPU-IP: 175/15 od 05.01.2015. godine iznosi 2.870.167,08 KM i uključuje 2.000,00 KM u novcu i 2.868.167,08 KM u stvarima - nekretninama: nekretnine upisane na ime pravnog lica „UMAX GROUP“ d.o.o. Sarajevo čija ukupna kupoprodajna vrijednost po ugovoru Džafo Atifa OPU IP 1025/12 od 12.11.2012. godine iznosi 2.500.000,00 KM i to: nekretnina ukupne površine 1654 m2 upisanih kod Općinskog suda u Sarajevu u zk. ul. broj: 1616 KO ..... k.č. 1400/3 na ime pravnog lica „UMAX GROUP“ d.o.o. Sarajevo sa 1/1, koje se sastoji od: Benzinske pumpe ukupne površine 143 m2, Poslovnog objekta ukupne površine 72 m2 i Ekonomskog dvorišta ukupne površine 1439 m2, nekretnine upisane kod Općinskog suda u Sarajevu na ime pravnog lica „UMAX GROUP“ d.o.o. Sarajevo, u zk. ul. broj: 6476 KO ....., koje se sastoje od: Porodične stambene zgrade sa poslovnim prostorom sagrađena na parceli 1296/7 u ulici ..... broj ....površine 131 m2, Dvorišta na parceli 1296/7 ukupne površine 513 m2, Livada pod cestom; Livada na parceli k.č. 1400/4 ukupne površine 74 m2, Oranica pod cestom; Oranica na parceli k.č. 1400/1 ukupne površine 283 m2, ½ nekretnine upisane kod Općinskog suda u Sarajevu koja se sastoji od kuće i dvorišta površine 339 m2 upisanih u zk. ul. broj: 128 KO ..... kč 104, smještenih u ulici ....., opština Stari Grad, Sarajevo, čija ½ kupoprodajne vrijednosti po ugovoru OPU IP 363/12 od 24.04.2012. godine iznosi 1.100.000,00 KM, nekretnine upisane kod Općinskog suda u Sarajevu koja se, po notarskom ugovoru notara Džafo Atifa OPU IP 387/12 od 17.05.2012. godine, sastoji od kuće i zemljišta smještenih u naselju H., V., upisane u zk. ul. 4517 KO ....., kč br 35/681 Livada, ukupne površine 481 m2, čija kupoprodajna vrijednosti po ugovoru iznosi 100.000,00 KM, nekretnine upisane kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica T. koja se sastoji od zemljišne parcele Pod Vlačicom, Pašnjak, površine 625 m2, označena kao kč broj: 1103/89, Područna općina T., čija kupoprodajna vrijednost po ugovoru notara Krvavac Vjekoslava OPU IP 45/2013 od 19.04.2013. godine iznosi 48.875,00 KM, nekretnine upisane kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica T. koja se sastoji od zemljišne parcele Pod Vlačicom, Pašnjak, površine 593 m2, označena kao kč broj: 1103/88, Područna općina T., čija kupoprodajna vrijednost po ugovoru notara Krvavac Vjekoslava OPU IP 46/2013 od 19.04.2013. godine iznosi 46.372,60 KM, nekretnine - dva stana smještena u stambeno-poslovnom objektu u ulici .....bb, V. čija ukupna kupoprodajna vrijednosti po ugovoru notara Džafo Atifa OPU IP 110/14 od 30.01.2014. godine iznosi 205.000,00 KM i to: stana A1, parcela 3028/2 E4, površine 47,26 m2 upisanog kod Općinskog suda u Sarajevu u zk. ul. 8431 KO ..... i stana A6, parcela 3028/2 E9, površine 78,65 m2 upisanog kod Općinskog suda u Sarajevu u zk. ul. 8436 KO ....., motorno vozilo marke ....., metalik sive boje, registarskih oznaka: .... čija je vrijednost u momentu kupovine 15.05.2012. godine, po računu Auto centra Tomić doo Mostar, iznosila 140.827,86 KM, namještaj kupljen od pravnog lica „Essensa“ d.o.o. čija vrijednost po fakturi broj: 00052 od 31.05.2013. godine iznosi 10.000,00 KM, sistema za solarno grijanje ugrađenog od

strane pravnog lica „Elektro Test“ doo Sarajevo u kuću optuženog B.H. u naselju H. u V., čija je vrijednost 27.612,00 KM. Od optuženog Š.E. oduzeta je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom i to: novčana sredstva u iznosu od 3.165,55 EUR na računu broj: .....otvorenom kod UniCredit banke d.d. Mostar, novčana sredstva u iznosu od 2.557,13 USD na računu broj: ....otvorenom kod UniCredit banke d.d. Mostar, novčana sredstva u iznosu od 39.259,09 KM na računu broj: ....otvorenom kod Raiffeisen banke d.d. Sarajevo, novčana sredstva u iznosu od 117.049,55 EUR na računu broj.... otvorenom kod Raiffeisen banke d.d. Sarajevo, novčana sredstva u iznosu od 2.728,34 KM na računu broj: .... otvorenom kod Sberbanke d.d. Sarajevo, novčana sredstva u iznosu od 43.992,86 EUR na računu broj: ....otvorenom kod Sberbanke d.d. Sarajevo, udio u otvorenom Investicijskom fondu „Raiffeisen Cash“ upisanom u Registru fonda Raiffeisen Cash pod registarskim brojem: JP-N-032-05-003742, čija ukupna vrijednost na dan 18.07.2016. godine iznosi 109.913,39 KM, osnivački kapital društva „EMIRAN“ d.o.o. Sarajevo, čiji je osnivač i jedini vlasnik optuženi Š.E., koji po Odluci o povećanju osnovnog kapitala OPU-IP: 588/2014 od 22.04.2014. godine iznosi 3.299.696,00 KM i uključuje 2.000,00 KM u novcu i 3.297.696,00 KM u stvarima - nekretninama upisanim kod Općinskog suda u Sarajevu u zk. ul. 2399 KO .... i označenim kao kč 448/6 Kuća i štala ukupne površine 593 m² i kč 448/5 Voćnjak ukupne površine 450 m², osnivački kapital društva „EMIRAN STUDENTSKI DOM – Univerzitetski hotel“ d.o.o. Sarajevo, čiji je osnivač i jedini vlasnik optuženi Š.E., koji prema Izvodu iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ-16-005334 iznosi 2.000,00 KM, ½ nekretnina upisana kod Općinskog suda u Sarajevu koja se sastoji od kuće i dvorišta površine 339 m² upisanih u zk. ul. broj: 128 KO .... XCIX, kč. 104, smještenih u ulici ....., opština Stari Grad, Sarajevo, čija ½ kupoprodajne vrijednosti po ugovoru OPU IP 363/12 od 24.04.2012. godine iznosi 1.100.000,00 KM, nekretnina upisane kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica T. koja se sastoji od zemljišne parcele Pod Vlačicom, Pašnjak, površine 657 m², označena kao kč broj: 1103/18, Područna općina T., čija kupoprodajna vrijednosti po ugovoru notara Krvavac Vjekoslava OPU IP 169/2013 od 31.12.2013. godine iznosi 51.339,21 KM, nekretnine upisane kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica T. koja se sastoji od zemljišne parcele Pod Vlačicom, Pašnjak, površine 660 m², označena kao kč broj: 1103/19, Politička općina T., čija kupoprodajna vrijednost po ugovoru notara Krvavac Vjekoslava OPU IP 141/2013 od 31.12.2013. godine iznosi 51.633,91 KM, nekretnine upisane kod Općinskog suda u Sarajevu koja se sastoji od dvoetažnog stana S12, na etaži prvom i drugom spratu, ukupne površine 113,16 m², upisane u zk. ul. 180 KO .... .. broj parcele: 148/EZ1U1J46 i parking mjesta P23 u suterenu, površine 11,85 m², upisanog u zk. ul. 157 KO ....., broj parcele: 148/EZ1U1J23, čija ukupna kupoprodajna vrijednosti po ugovoru notara Bago Zdravke OPU IP 137/2013 od 22.04.2013. godine iznosi 433.376,00 KM. Presudom je odlučeno da navedena imovina postaje vlasništvo, odnosno imovina Federacije Bosne i Hercegovine, da optuženi moraju odmah predati Federaciji Bosne i Hercegovine stvari koje su predmet mjere oduzimanja imovinske koristi, odnosno na nju prenijeti određena prava, ako ona već nisu prešla na Federaciju Bosne i Hercegovine. Naloženo je Općinskom sudu u Sarajevu, Zemljišno-knjižnom uredu, kao i Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica T., da temeljem presude izvrši upis prava vlasništva na nekretninama, kako su opisane u izreci presude, u korist Federacije Bosne i Hercegovine. Također naloženo je Općinskom sudu u Sarajevu, Registru privrednih subjekata Općinskog suda u Sarajevu da temeljem

presude izvrši upis prava vlasništva osnivačkog kapitala društva „UMAX GROUP“ d.o.o. Sarajevo, čiji je osnivač i jedini vlasnik optuženi B.H., zatim osnivačkog kapital društva „EMIRAN“ d.o.o. Sarajevo i društva „EMIRAN STUDENTSKI DOM – Univerzitetski hotel“ d.o.o. Sarajevo, čiji je osnivač i jedini vlasnik optuženi Š.E., u korist Federacije Bosne i Hercegovine. Naloženo je pravnom licu Društvo za upravljanje fondovima Raiffeisen Invest d.o.o Sarajevo da temeljem te presude izvrši upis prava vlasništva udjela optuženog B.H., JMBG ....., u otvorenom investicijskom fondu Raiffeisen Cash upisanom u Registru fonda Raiffeisen Cash pod registarskim brojem: JP-N-032-05-010309, čija ukupna vrijednost na dan 18.07.2016. godine iznosi 705.171,60 KM i udjela optuženog Š.E., JMBG ....., u otvorenom investicijskom fondu Raiffeisen Cash upisanom u Registru fonda Raiffeisen Cash pod registarskim brojem: JP-N-032-05-003742, čija ukupna vrijednost na dan 18.07.2016. godine iznosi 109.913,39 KM, u korist Federacije Bosne i Hercegovine. Naloženo je Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da temeljem te presude izvrši upis prava vlasništva putničkog motornog vozila marke ....., broj šasijske ....., broj motora ....., godina proizvodnje ....., metalik sive boje, registarskih oznaka: ....., u korist Federacije Bosne i Hercegovine, kao i da oduzeti novac od optuženih B.H. i Š.E., kod UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank d.d. i Sberbank d.d., postaje prihod Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Istom presudom, na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optuženi su obavezani da nadoknade troškove krivičnog postupka u iznosu od 9.782,75 KM, u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili branitelji optuženih B.H., advokati Ibršimović Fahrudin i Mulalić Nermin iz Sarajeva i branitelj optuženih Š.E. i H.F., advokat Hećimović Bakir iz Tuzle.

Branitelji optuženog B.H. prvostepenu presudu pobijaju zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona, odluke o oduzimanju imovinske koristi i krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači i optuženi B.H. oslobodi od optužbe, ili da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženih Š.E. i H.F. prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači na način da se optuženi oslobode od optužbe, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Federalni tužitelj je u podnesku broj T09 0 KTOŽ 0062996 19 14 od 29.10.2019. godine, predložio da se žalbe branitelja optuženih odbiju kao neosnovane.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u smislu člana 319. stav 1. ZKP FBiH, branitelji optuženih su u cijelosti ostali kod osnova i prijedloga iz žalbi, dok su optuženi u cijelosti prihvatili žalbe i izlaganja svojih branitelja na sjednici vijeća. Na istoj sjednici federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod prijedloga iz podneska od 29.10.2019. godine.

Ovaj sud je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda branitelja optuženih, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Branitelj optuženih Š.E. i H.F., pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, navodi da je dispozitiv pobijane presude kontradiktoran dokazima ulozenim u spis. Međutim, navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka u smislu odredbe člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH ne postoji. Nadalje, po nalaženju ovog suda, slijedi da branitelj žalbenim navodima u okviru ove bitne povrede odredaba krivičnog postupka osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, obzirom da branitelj optuženih osporava zaključak prvostepenog suda da su optuženi počinili krivična djela u vremenu od 2010. godine do 2016. godine, a da, po mišljenju branitelja, ne postoji niti jedan dokaz o tome da su radnje ovi optuženi poduzeli u 2010. godini, obzirom da za 2010. godinu ne postoje Memorandumi o razumijevanju. Također i žalbeni navodi branitelja kojima se ukazuje da iz dokaza ne proizilazi da je optuženoj H.F. bila poznata suština i cilj novčanih sredstava koji su pristizali na račune optuženih i da je bila upoznata da je postupanje optuženih bilo usmjereno na činjenje krivičnih djela, kao i da je prvostepeni sud u odnosu na optuženu H.F. cijenio isključivo činjenicu da je ista bila punomoćnik za otvaranje računa optuženog Š.E. obzirom da ista nije poduzela niti jednu radnju koja bi se mogla podvesti pod radnju izvršenja krivičnog djela, su žalbeni navodi kojima se osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja. Isto vrijedi i za žalbene navode ovog branitelja kojima se ukazuje da nije jasno na temelju kojih dokaza je prvostepeni sud izveo zaključak o postojanju grupe za organizirani kriminal, kao i za žalbene navode kojima se osporava zaključak prvostepenog suda o postupanju optuženih sa direktnim umišljajem, odnosno o nepostojanju dokaza o namjeri optužene H.F. Dakle, kako se radi o žalbenim navodima kojima se zapravo osporava utvrđeno činjenično stanje, to isti neće biti razmatrani u okviru ocjene žalbenih navoda koji se odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Branitelj optuženih Š.E. i H.F., pobija prvostepenu presudu navodima da je vještak Delić sam i bez bilo čije naredbe stavio svoj nalaz od 20.06.2016. godine van snage što je suprotno odredbama ZKP FBiH, posebno imajući u vidu da je taj nalaz bio priložen uz optužnicu i bio osnov njenog potvrđivanja i povod za ispitivanje vještaka neposredno pred sudom, kako to navodi branitelj optuženih Š.E. i H.F.. Također branitelj ovih optuženih, pored navedenog, smatra da je i nalaz vještaka Delića od 12.12.2016. godine sačinjen na osnovu Memoranduma o razumijevanju i bankarske dokumentacije koje sadrže riječi na engleskom jeziku, a da pri tom Memorandumi i bankarska dokumentacija nisu prevedeni na jedan od službenih jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini. Iz navedenih razloga, po mišljenju branitelja optuženih, je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, jer se presuda zasniva na dokazima na kojima se po zakonu ne može zasnivati.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženih Š.E. i H.F. nisu osnovani.

Iz stanja spisa slijedi da je nalaz vještaka Delića od 12.12.2016. godine dostavljen sudu uz optužnicu u fazi potvrđivanja i isti je naveden u optužnici kao dokaz tužilaštva. Stoga, netačna je tvrdnja branitelja optuženih Š.E. i H.F., da je nalaz koji je vještak stavio van

snage (dakle nalaz od 20.06.2016. godine) bio priložen uz optužnicu i bio osnov njenog potvrđivanja i povod za ispitivanje vještaka neposredno pred sudom i da je prvostepeni sud na tom nalazu zasnovao svoju presudu. Također, iz stanja spisa slijedi da je, nakon što je ukinuta presuda Kantonalnog suda u Sarajevu, izvršen prijevod Memoranduma o razumijevanju i bankarske dokumentacije koja sadrži riječi na engleskom jeziku (kada je riječ o svrhama uplata) po stalnom sudskom tumaču za engleski jezik, te da je nakon toga vještak Delić na osnovu prevedene dokumentacije (Memoranduma i bankarske dokumentacije) sačinio nalaz od 22.04.2019. godine, povodom kog nalaza je ispitan na glavnom pretresu i da se pobijana presuda temelji na tim dokazima. Stoga se ne može prihvatiti stav branitelja da se pobijana presuda temelji na nalazu vještaka Delića sačinjenom na neprevedenim Memoranduma o razumijevanju i neprevedenoj bankarskoj dokumentaciji i da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH.

Kako iz stanja spisa slijedi da predmetom vještačenja od strane vještaka Delića nisu bili revidirani finansijski izvještaji koje je odbrana kao dokaz uložila u spis suda, ukazuju se netačnim žalbeni navodi branitelja optuženih Š.E. i H.F. da je takva mogućnost bila dozvoljena vještaku optužbe a ne i vještaku odbrane, pa se ne može prihvatiti stav da je iz tih razloga povrijeđeno pravo na odbranu i da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Branitelji optuženog B.H., pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, smatraju da je tužiteljstvo u ponovljenom postupku imalo obavezu da predloži i izvede dokaze koji potkrijepljuju navode optužnice, uključujući i prevođenje dokumentacije banaka i vještačenje po vještaku Deliću. Međutim, na glavnom pretresu koji je održan dana 28.03.2019. godine, kojom prilikom su preuzeti svi dokazi optužbe i odbrane, na izričit upit predsjednice vijeća, postupajuće tužiteljice su se izjasnile da nemaju novih dokaznih prijedloga. Po mišljenju branitelja, nakon toga, prvostepeni sud je bio u obavezi da konstatuje kako tužiteljstvo ne želi provoditi nove dokaze i da nakon toga iz spisa budu izuzeti neprevedeni Memorandumi, bankarska dokumentacija i nalaz vještaka Delića koji se temeljio na tim dokazima. Međutim, prvostepeni sud je donio naredbu da se imaju prevesti sa engleskog jezika na bosanski jezik Memorandumi o razumijevanju i bankarska dokumentacija, a zatim i naredbu vještaku Deliću da se u svom nalazu očitije kada je riječ o svrhama uplata na računima optuženih, na osnovu prevedenih Memoranduma i dokumentacije iz banaka na okolnosti da li su optuženi po ino prilikama bili obavezni prijaviti prihode, platiti poreze i druge fiskalne obaveze utvrđene zakonom, imajući u vidu svrhu tih ino priliva. Pored navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, branitelji smatraju da je postupanje prvostepenog suda na naprijed opisani način suprotno odredbi člana 276. ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog B.H. nisu osnovani.

Prema razlozima datim u obrazloženju pobijane presude (strane 32. i 33.) slijedi da je prvostepeni sud postupio na način kako to branitelji ukazuju, slijedeći upute iz ukidnog rješenja Vrhovnog suda FBiH broj 09 0 K 026779 18 Kž 32 od 17.01.2019. godine, kojim je određeno da će prvostepeni sud otkloniti bitnu povredu odredaba krivičnog postupka (iako u tom rješenju nije određen način na koji će prvostepeni sud otkloniti bitnu povredu

odredaba krivičnog postupka) na koju je ukazano tim rješenjem, ponoviti sve do sada provedene dokaze, izvesti i druge dokaze za kojima se ukaže potreba. Nadalje, članom 276. stav 2. ZKP FBiH je, između ostalog propisano da je i sud ovlašten u toku glavnog pretresa naložiti izvođenje dokaza. Iz te zakonske odredbe ne proizilazi da je to pravo suda uvjetovano prijedlozima stranaka, pa se ne može prihvatiti osnovanim žalbeni navod branitelja optuženog B.H. da je sud preuzeo ulogu tužiteljstva postupajući na naprijed opisani način i da je uslijed toga povrijeđeno pravo na odbranu optuženog i učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, ili da je povrijeđena odredba člana 276. ZKP FBiH. S tim u vezi i okolnost da prvostepeni sud naprijed navedenu odluku nije obrazložio na zapisniku o glavnom pretresu, već u pobijanoj presudi, na što branitelji ukazuju, ne dovodi u pitanje zakonitost pobijane presude.

Branitelji optuženog B.H. pobijajući prvostepenu presudu u žalbi ukazuju da je prvostepeni sud neosnovano odbio prijedlog odbrane za izvođenje materijalnih dokaza i to naredbe o provođenju istrage od 03.06.2016. godine i naredbe o obustavi istrage od 22.06.2018. godine, koje se direktno tiču D.I. obzirom da je i D.I. bio osumnjičeni u ovom predmetu, kao i izvođenje materijalnog dokaza – potvrda o registraciji kompanije INKAS iz koje slijedi da ta kompanija nije lažna kompanija i da obavlja različite komercijalne aktivnosti. Nadalje u žalbi navode i da je prvostepeni sud neosnovano odbio prijedlog odbrane da se produži rok za samo 7 dana radi pribavljanja originala izvoda iz registra kompanije INKAS i da prvostepeni sud nije uzeo u obzir objektivne okolnosti, obzirom da odbrani nije jednostavno pribaviti dokumentaciju sa Bliskog istoka. Zbog navedenog je, po mišljenju branitelja optuženog, povrijeđeno njegovo pravo na odbranu i učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog B.H. nisu osnovani.

Prema odredbi člana 278. stav 2. ZKP FBiH, ako sudija, odnosno predsjednik vijeća zaključi da okolnosti koje stranka i branitelj želi da dokaže nemaju značaja za predmet ili da je ponuđeni dokaz nepotreban, ili da je prilikom ispitivanja propušteno da se svjedok ispita na okolnosti na koje je ponovo predloženo njegovo ispitivanje, odbit će izvođenje takvog dokaza. Na strani 37. obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je iznio sasvim dovoljne i konkretne razloge zbog kojih nalazi da su navedeni dokazni prijedlozi branitelja nepotrebnii. Tim datim razlozima žalba branitelja se ne bavi. Stoga, okolnost da je prvostepeni sud odbio određene dokazne prijedloge branitelja, uz dato obrazloženje o tome, sama po sebi, nema automatski za posljedicu da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, branitelji optuženog B.H. smatraju da se pobijana presuda zasniva na dokazima na kojima se po zakonu ne može zasnivati, ukazujući konkretno na nalaz i mišljenje vještaka Delić Ćamila i prevedenu dokumentaciju sa engleskog na bosanski jezik. Kada je riječ o prevedenoj dokumentaciji, branitelji smatraju da se radi o dokazu koji je, kako navode u žalbi, proveden uz bitne povrede odredaba krivičnog postupka (branitelj ne ukazuju konkretno na bilo koju bitnu povredu odredaba krivičnog postupka). Također, smatraju i da je nalaz i mišljenje vještaka Delića dokaz koji je sačinjen uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka ako se ima u vidu način na koji

je prvostepeni sud izdao naredbu za vještačenje (samoinicijativno). Branitelji smatraju da je nedopustivo da se nalaz vještaka Delića od 22.04.2019. godine može povezati sa nalazom tog vještaka od 12.12.2016. godine, obzirom da prvostepeni sud dana 28.03.2019. godine nije izdao dopunu naredbe, već novu naredbu za vještačenje pomenutom vještaku, a da i iz nalaza vještaka od 22.04.2019. godine slijedi da se ne radi o dopuni nalaza. Da konfuzija bude veća, vještak Delić se pri izradi nalaza od 22.04.2019. godine pozvao i na svoj obimni podnesak od 27.11.2017. godine kojim je ispravljao greške iz osnovnog nalaza od 12.12.2016. godine, a taj podnesak uopšte nije izveden kao dokaz na glavnom pretresu.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog B.H. nisu osnovani.

Prije svega, prema odredbi člana 11. stav 2. ZKP FBiH, sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona. Međutim, branitelji u žalbi ne iznose argumente zbog čega smatraju da su navedenim postupanjem suda povrijeđena osnovna prava i slobode optuženog, ili da se radi o dokazu koji je pribavljenim bitnim povredama ZKP FBiH, odnosno ne navode koje su odredbe ZKP FBiH povrijeđene. Uz to, ovaj sud nalazi potrebnim ukazati da, kada je riječ o nalazu vještaka Delića od 12.12.2016. godine, iz stanja spisa slijedi da prvostepeni sud u ponovljenom postupku prihvatio taj nalaz kao dokaz optužbe, ali da isti nije cijenio u dijelu koji se odnosi na svrhe uplata na izvodima banaka na ime optuženih koje su na engleskom jeziku, kao i u dijelu u kojem je vještak analizirao Memorandume o razumijevanju koji su također na engleskom jeziku, dok je u preostalom dijelu, sud prihvatio nalaz ovog vještaka od 12.12.2016. godine, kao i njegova svjedočenja u vezi sa tim nalazom, pa okolnosti da se vještak u nalazu od 22.04.2019. godine pozivao i na činjenice iz nalaza od 12.12.2016. godine, po nalaženju ovog suda, nemaju za posljedicu nezakonitost tog dokaza. Također, iz stanja spisa slijedi da je vještak svjedočio na glavnom pretresu u prethodnom postupku i na okolnosti iz podneska vještaka od 27.11.2017. godine (kojim je vještak ispravljao greške iz osnovnog nalaza od 12.12.2016. godine i koji je predat strankama radi lakšeg praćenja iskaza vještaka) i da njegovo svjedočenje o tome, a ne podnesak sam za sebe, predstavlja sastavni dio osnovnog nalaza od 12.12.2016. godine. Stoga, imajući u vidu odredbu člana 11. stav 2. ZKP FBiH, u situaciji kada branitelji u žalbi ne navodi koje su odredbe ZKP FBiH povrijeđene, ne može se prihvatiti osnovanim žalbeni navod branitelja da se pobijana presuda temelji na dokazima na kojima se ne može temeljiti i da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH.

Branitelji optuženog B.H., pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, navode da je izreka pobijane presude protivrječna razlozima presude, jer po mišljenju branitelja, Memorandume o razumijevanju prvostepeni sud tretira na protivrječan način. S tim u vezi navode da kada je u pitanju umišljaj optuženih onda prvostepeni sud Memorandume tretira kao fiktivne i lažne, dok se u dijelu presude koji se odnosi na obavezu B.H. da registrira zastupanje kompanije INKAS kod nadležnog ministarstva, pravna valjanost Memoranduma ne dovodi u pitanje.

Međutim, ovi žalbeni navodi branitelja optuženih ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude. Prije svega iz izreke pobijane presude slijedi da su optuženi oglašeni krivim između ostalog što su „...formalno sačinili i u komercijalnim bankama u BiH predali više lažnih Memoranduma o razumijevanju sklopljenih sa firmama “SPECIAL SECURITY VEHICLE TRADING FZE”, Dubai, Ujedinjeni Arapski Emirati, P.O. Box 42080, Hamriyah Free Zone Office 30G-14 i “MUNSTER LIMITED”, suite 13, first fl, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Str, Victoria, Mahe, Republika Sejšeli, prema kojim Memorandumima su obavljali poslove dilera, agenata i predstavnika tih kompanija u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj i Australiji, a koje poslove u stvarnosti nisu obavljali....“ Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi jasan stav prvostepenog suda da se radi o Memorandumima koje su optuženi formalno sačinili i u komercijalnim bankama predali više lažnih Memoranduma. Da je riječ o takvim Memorandumima i poslovima koje optuženi u stvarnosti nisu obavljali, prvostepeni sud svoj zaključak temelji i na činjenici koja se odnosi na obavezu B.H. da registrira zastupanje kompanije INKAS kod nadležnog ministarstva, pa obzirom da isti tu djelatnost nije registrirao kod nadležnog ministarstva, prvostepeni sud je i na toj činjenici izveo zaključak da je riječ o fiktivnim i lažnim Memorandumima i o poslovima koji u stvarnosti nisu obavljani. Stoga, iz razloga datih u obrazloženju pobijane presude ne može se prihvatiti žalbeni stav da prvostepeni sud pomenute Memorandume tretira na protivrječan način i da je usljed toga izreka pobijane presude protivrječna razlozima presude. Iz navedenih razloga ne može se prihvatiti ni stav iz žalbe da iz izreke pobijane presude nije jasno da li su optuženi zaključili lažne Memorandume ili su zaključili pravni posao koji u stvarnosti nisu obavljali i da je usljed toga izreka pobijane presude nerazumljiva. Zakonitost pobijane presude ne dovodi se u pitanje ni žalbenim navodima branitelja optuženog da je izreka pobijane presude nerazumljiva jer se u istoj između ostalog navodi „formalno sačinili i u komercijalnim bankama u BiH predali više lažnih Memoranduma“, pa je po mišljenju branitelja nejasno šta znači formalno sačinjavanje Memoranduma a šta znači lažno sačinjavanje. Navedeno stoga, što formalno sačinjavanje, između ostalog, ukazuje na nešto što je prividno, izmišljeno, lažno, nepostojeće, pa stoga izreka pobijane presude nije nerazumljiva.

Branitelji optuženog B.H. smatraju da je učinjena i bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, obzirom da je, kako navode u žalbi „prvostepena presuda protivrječna i nejasna u tome na koji način tretira inostrane doznake uplaćene na računima optuženih jer ne daje dovoljnu pažnju razlici između navodnog poreskog duga i ukupnog iznosa inostranih doznaka“. Međutim, prema odredbi člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, bitna povreda odredaba krivičnog postupka, između ostalog, postoji ako je izreka presude nerazumljiva i protivrječna sama sebi ili razlozima presude. Dakle, navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na način kako to branitelji optuženog navode, u smislu odredbe člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, ne postoji.

Ne mogu se prihvatiti osnovanim ni žalbeni navodi branitelja optuženog B.H. da je pri donošenju pobijane presude prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2., u vezi sa članom 331a. ZKP FBiH. Po mišljenju odbrane, bitna povreda odredaba krivičnog postupka koja je učinjena u prethodnom postupku, ne može se otkloniti samo na tehnički način pukim prijevodom dokumentacije pa slijedom toga prvostepeni sud nije raspravio sva sporna pitanja na koja mu je ukazao drugostepeni sud. Međutim, iz rješenja ovog suda od 17.01.2019. godine slijedi da je prvostepeni sud

bio u obavezi da otkloni bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, pri tom u rješenju ovog suda od 17.01.2019. godine, nije određen način na koji će to prvostepeni sud uraditi, a iz stanja spisa slijedi da je osim što je predmetna dokumentacija prevedena sa engleskog jezika na bosanski jezik, provedeno i vještačenje iste.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, branitelji optuženog B.H. žalbom ukazuju da je prvostepeni sud odbio dokazni prijedlog odbrane da se provede vještačenje po vještaku ekonomske struke Škamo Avdi, obzirom da su se okolnosti promijenile od izdavanja ranije naredbe u ranijem postupku vještaku odbrane Prašljivić Kerimi do trenutka kada je odbrana podnijela prijedlog za vještačenje u ponovljenom postupku. S tim u vezi ukazuju da nakon što je relevantna dokumentacija prevedena i nakon što je vještaku Deliću data mogućnost da ponovo izradi svoj nalaz i mišljenje, razložno je bilo i da se odbrani omogući da na osnovu te prevedene dokumentacije banaka i novih dokaza odbrane (sedam revidiranih finansijskih izvještaja kompanije INKAS uključujući i njihove bilanse stanja i podatke o novčanim tokovima) provede dokaz vještačenjem po vještaku odbrane. Branitelji u žalbi ukazuju da je, kada je riječ o revidiranim finansijskim izvještajima, prvostepeni sud dao finansijsko tumačenje tih izvještaja, iako ne posjeduje stručna znanja iz oblasti ekonomije.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog B.H. su osnovani.

Iz stanja spisa slijedi da su branitelji na glavnom pretresu koji je održan 03.06.2019. godine iznijeli dokazni prijedlog na koji branitelji u žalbi ukazuju. Iz obrazloženja pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud odbio taj dokazni prijedlog uz argumentaciju da je odbrana predložila vještačenje na iste okolnosti povodom kojih je vještak odbrane Prašljivić Kerima sačinila svoj nalaz i mišljenje a koji je kao dokaz odbrane preuzet od strane prvostepenog suda. Međutim, kako se to osnovano žalbom branitelja ukazuje odbrana je isticala taj prijedlog nakon što je relevantna dokumentacija prevedena sa engleskog jezika na bosanski jezik i nakon što je vještaku Deliću data mogućnost da izradi svoj nalaz i mišljenje u vezi sa prevedenom relevantnom dokumentacijom. Kako su se okolnosti promijenile, obzirom da je izvršen prijevod relevantne dokumentacije (materijalnih dokaza) od trenutka izdavanja naredbe za vještačenje u ranijem postupku vještaku odbrane Prašljivić Kerimi, te kako je vještaku optužbe data mogućnost da nakon toga izradi svoj nalaz i mišljenje, po nalaženju ovog suda, osnovano se žalbom branitelja optuženog B.H. ukazuje da je pod takvim okolnostima, odbijanjem dokaznog prijedloga odbrane, s navedenim razlozima prvostepenog suda i davanjem finansijskog tumačenja revidiranih finansijskih izvještaja od strane prvostepenog suda za što je potrebno stručno znanje, povrijeđeno pravo na odbranu i učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Budući da je iz navedenih razloga utvrđeno da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, to je ovaj sud, na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optuženog B.H. a povodom te žalbe, po službenoj dužnosti na osnovu člana 324. ZKP FBiH i u odnosu na optužene Š.E. i H.F. ukinuo presudu Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 026779 19 K2 od 08.07.2019. godine i pošto je u ovom predmetu presuda već jednom bila ukinuta, u skladu sa članom

325. stav 2. ZKP FBiH, odredio održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Naime, iako žalba branitelja optuženih Š.E. i H.F. nije podnesena u tom pravcu, ovaj sud je, shodno članu 324. ZKP FBiH, uvrдио da su razlozi zbog kojih je donio odluku u korist optuženog B.H. od koristi i za optužene Š.E. i H.F., zbog čega je postupio po službenoj dužnosti kao da je žalba ovih optuženih izjavljena u tom pravcu.

Kako je pobijana presuda ukinuta zbog navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ovaj sud se nije upuštao u ocjenu ostalih žalbenih osnova branitelja optuženih.

Na pretresu pred ovim sudom će se u skladu sa članom 332. stav 2. ZKP FBiH prihvatiti dokazi izvedeni tokom prvostepenog postupka i po potrebi izvesti i novi.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Mujanović Ismeta,s.r.